

MOTÝLÍ KŘIK

JAN TOMÁNEK

THRILLER

Motýlí křik

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.xyz.cz
www.albatrosmedia.cz

x·y·z

NAKLADATELSTVÍ

Jan Tománek

Motýlí křik – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

JAN TOMÁNEK

MOTÝLÍ KŘÍK

Tato kniha je román – příběh a postavy v něm vystupující jsou čirou fabulací autora. Jakákoli podobnost s reálnými událostmi a žijícími lidmi je tedy neúmyslná a čistě náhodná.

Všechny okolnosti, za kterých v knize vystupují všeobecně známé reálně žijící osobnosti, místa a organizace, jsou rovněž zcela vymyšlené autorem.

© Jan Tománek, 2018

Grafy © Jan Tománek, 2018

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2018

ISBN tištěné verze 978-80-7597-153-1

ISBN e-knihy 978-80-7597-224-8 (1. zveřejnění, 2018)

PODĚKOVÁNÍ

Následujícím lidem bych rád poděkoval za pomoc, díky níž jsem byl nakonec schopen knihu po více než roční intenzivní práci dokončit.

Kubovi Vránovi, který mi představil prostředí televizních reportáží.

Petru Zedulovi, který mě zasvětil do práce hotelového concierge.

Alexi Peterkovi, za to, že mi ukázal Kliniku a prostředí anarchistů.

Jiřímu Slovákovi, který zodpověděl všechny mé všetečné otázky ohledně policejní práce.

Michalu Pobudovi, Zdeňku Tůmovi a Tomáši Jandíkovi, kteří mi pomohli trochu se zorientovat v současné ekonomice.

Filipu Mihinovi, za cenné rady o létání.

Gaboru Klenovicsovi, za pomoc s korekcí maďarštiny.

Pavlu Renčínovi, za praktické spisovatelské rady a finální impulz, který konečně vedl k vydání této knihy.

Nekonečné studnici internetu.

A samozřejmě mnohým dalším, které jsem tu a tam téměř rok obtěžoval drobnými a všetečnými dotazy.

A neposledně své ženě Verče a svým dětem za podporu a potvoru... ;-)

PROLOG

Záleží jen na vás, jak dalece se odvážíte následujícímu příběhu uvěřit – jak moc jste ochotni přijmout pravdu, ať je jakkoli nepříjemná. Přestože se jedná o fikci, všechna vědecká fakta, data, místa a organizace, které jsou v knize použity, skutečně existují, jsou reálné a snadno ověřitelné z veřejně dostupných zdrojů.

Autor

Skupina Bilderberg se od roku 1954 na různých místech po světě každoročně schází...

Vše, co slyšíme, je názor, nikoli fakt.
Vše, co vidíme, je úhel pohledu, nikoli pravda.

Marcus Aurelius

Část I.

Motýlí efekt

1

Pavel čekal na prvního jarního motýla. Nedávno se dočetl, že v severských zemích je první jarní motýl velký svátek – je to důkaz, že se příroda konečně probudila. U nás máme vlaštovky, na severu mají motýly, pomyslel si.

„Až skončíš s tím koukáním z okna, stav se u mě!“ za šéfem rubriky se zabouchly dveře.

Dřív Pavla novinářina bavila, dokonce věřil, že změní svět. Po letech práce v televizi zjistil, že svět sice nezmění, ale sláva – to, jak ho lidé na ulici poznávali – za to stojí. Když je člověk známý z obrazovky, je „kulich“ a vše jde snadněji. U lékaře, s dětmi ve škole, dokonce i když ho stavěli policajti. Také si oblíbil peníze. S manželkou se rozešli, děti odrostly... Nestýkali se – a s penězi to dnes už také tak slavné nebylo. Televizní popularita byla vrtkává děvka a na jeho místo se tlačili mladší. Většinou dostával už jen okrajové reportáže jako ztracené psy a drobné lokální nehody. Vyhořel a v jízdě pokračoval jen ze setrvačnosti.

Automaticky vzal ze stolu mobilní telefon a vydal se loudavým krokem za šéfredaktorem.

„Sedni si,“ otočil se na něho Kamil.

Pavel se pro sebe pousmál, když si uvědomil, že se šéf také dívá z okna. Jestlipak to o těch motýlech také četl?

„Víš, jaká je sledovanost tvých reportáží?“ šéfredaktor nečekal na odpověď. „Řeknu ti to – o dvacet devět a půl procenta nižší, než je průměr kolegů.“

Pavla napadlo, že to mohli zaokrouhlit na třicet. Jak se vůbec taková čísla cucají z prstů?

„Kolikrát jsem ti říkal, že ty tvoje reportáže už nemají koule!“

„Co ti mám na to říct...“ snažil se Pavel o nemožné, „uvidíš, že příště už to bude lepší...“

„To doufám – na humanismus a svobodu ti tu sere pes!“ utal ho dost nevybíravě šéf, „tady nejsi v regionu, tady jsi v nejsledovanější komerční televizi! Tak si to už, kurva, zapiš za uši!“

Jenže v regionu už Pavel nebyl deset let – byla to prostě šéfova oblíbená věta. Kamil Janka – nestor české investigativní žurnalistiky. Poslední léta už před kameru nechodil a jen šéfoval celé rubrice televizního zpravodajství. Pavel hleděl skrz něj. Skrz jeho otočné kožené křeslo, kterému se říkalo manažerské. Z takových křesel se řídí svět, pomyslel si Pavel. Věděl, že to takhle dopadne, ale nemohl si prostě pomoci. Už ho nebavilo točit další bouračky a lidská neštěstí.

„Hele, Pavle, jsi dobrej novinář,“ podíval se mu šéf zpříma do očí a dodal smířlivěji: „ale takhle bych tě tu dál nemohl držet. Musíš zase přijít s něčím pořádným.“

Pavel věděl, že audience je u konce. Zvedl se a odcházel ke dveřím.

Telefon na šéfredaktorově stole stihl zazvonit jen jednou.

„Ano?“

Kamil poslouchal a po chvíli gestem Pavla v odchodu zastavil. „... skvělé, díky za zprávu!“ položil sluchátko.

„No vida, to se přesně hodí pro naši situaci,“ pousmál se Kamil a podíval se na Pavla, „pokud to nezvoráš, mohlo by to být prima *SLPčko* do večerních zpráv.“

Pavel cítil, jak si ho šéf vychutnává: *Silný lidský Příběh* – bouračka nebo pokoušané dítě?

„V nějakém výkopu to zasypalo chlapa – mohlo by to být prima porušení pracovní kázně nebo zanedbání ze strany firmy. Pokud se ti podaří sehnat příbuzné, tak jen body navíc.“

Pavel nevěděl, co je prima na tom, že jeden člověk je patrně mrtvý a on jako hyena bude otravovat jeho manželku, tvářit se účastně a poslouchat, jak se v ní pere to, že právě přišla o muže, s možností zažít si svých deset minut slávy v televizi. Věděl, že málokdo odolá.

„Takže si vezmi Jirku a jedte tam!“

Další ústupek z ideálů mládí.

2

Přijížděli společně s pohřebním autem. Obvykle bývali na místě reportáže současně se záchrankou nebo alespoň policisty – tentokrát už byli všichni na místě.

„Dneska jdeme pozdě,“ povzdychl si Jirka a hledal místo, kde by na Karlově náměstí zaparkoval.

„Aspoň tu ještě nejsou z ostatních televizí.“ Pavel se i po letech práce ve zpravodajství nepřestával divit tomu, že lidé často nejdřív volají do televize a teprve až pak sanitku. Kromě dobře placených informátorů na dispečinku fungují i „hobbíci“, kteří celé dny sedí u policejních vysílaček. Fajn partička. Větší televize – víc peněz a víc informátorů. Největší televize – kompletní pokrytí a zprávy z první ruky. Stačilo jen sedět a pečení sólokapři vám létali téměř až do pusy.

„Dej to klidně hned vedle těch policajtů,“ odpověděl Jirkovi. Pracovalo se mu s ním dobře. Byl těsně po škole a televizní rutina ho ještě nestihla úplně zpracovat – stále zůstával plný ideálů. Vlastně v něm viděl trochu sebe sama před lety, kdy sám opouštěl školu.

„Skvělé, začíná nám pršet,“ Jirka zastavil a vypnul motor přímo vedle policejního auta.

„Příprav si zatím nádobíčko s pláštěnkou, já to omrknu.“ Pavel si vyhrnul límec kabátu a vydal se k výkopu za policejní páskou.

Dlouhý výkop, který se táhl kolem celého bloku Faustova domu, byl na jednom místě zavalený zeminou, vykopaným kamením a zbytky rozbitého asfaltu. Policisté z dvou policejních aut postávali kolem a čekali, až hasiči spolu s několika dělníky vykopou celé tělo a pustí je k němu. Práce lékaře tady byla zbytečná. Těžká a mazlavá hlína po jarních deštích práci komplikovala a zdržovala, ale použití těžší techniky bylo vyloučené.

Natočíme si asi jeden celek ulice s auty a blikající majáčky, detail ruky vyčnívající z hlíny a letmé vyjádření hasičů a kolegy zavaleného dělníka. To by mělo stačit, ale musíme si pospíšet, než se víc rozprší, uvažoval Pavel.

„Zdravím, novinářskej,“ poklepal mu na rameno muž s kratším vousem, oblečený v civilních džínách a vojenské bundě M65, „vidím, že se havrani už slétají,“ pokračoval pobaveně.

„Jak to vypadá, chlapi?!“ křikl do hloučku hasičů.

„Ještě chvíli, kapitáne, a je váš!“

„Doufám, že si pospíší,“ podíval se muž k nebi, „za chvíli tu máme slejvák a nechci se hrabat v bahně víc, než je nutné.“

„Myslel jsem, že máte na kriminálce důležitější práci než se starat o zavalené dělníky,“ podával Pavel muži ruku, „rád tě vidím, Viktore.“

Znali se s Viktorem už ze střední školy. Zatímco Pavel šel na žurnalistiku, Viktor vystudoval policejní akademii a byl kapitánem pražské kriminálky.

„Dlouho jsi asi nebyl mezi dělníky, ti rolexky moc často nenosí,“ dobíral si ho Viktor.

Teprve teď se Pavel pořádně zadíval za policejní pásku na zablácené tělo muže. I když bylo ještě zčásti zavalené a celé špinavé, nebylo pochyb, že to dělník nebyl. Mrtvý byl oblečený do modrého obleku a světlé košile. Pavel se s otázkou v očích podíval na Viktora.

„Ne, tak dobrý skutečně nejsem – opravdu nevím, kdo to je ani co dělal brzo ráno ve výkopu...“ usmál se Viktor pobaveně. „Navíc víš, že ti stejně nemůžu oficiálně nic říct...“

„Kapitáne, můžete!“ ozval se jeden z policistů.

„Zavolej mi odpoledne...“ povzdychl si Viktor potichu, nadzvedl policejní pásku a vydal se k výkopu, „Obraťte se na policejní mluvčí!“ řekl nahlas, aby učinil před ostatními zadost úřednímu protokolu.

Blbá náhoda – ožrat se a spadnout do výkopu tak nešťastně, že tě zavalí zemina, pomyslel si Pavel.

Otočil se a podíval se na přicházejícího Jirku. „Tak si to tu natočíme.“

3

Šestnáct – to byl rekord. Počítala, kolikrát se jí během přednášky profesor ještě do výstřihu podívá. Teplé odpolední slunce jí svítilo do očí. Těšila se na teplo – těšila se na volné letní šaty. Ráda se líbila. Kdyby byl přednášející aspoň mladší. Měla sice slabost pro starší muže, ale bohužel většina profesorů na právech byla už i za zenitem staršího muže, tak jak si ho Zilla představovala.

„Půjdeš s náma na jídlo?“ nevěšila si, že už přednáška skončila.

„... Zillo?“ Otočila se za zvukem hlasu. Ze všech židovských jmen si rodiče vybrali právě tohle. Aspoň něco jí nechali, pomyslela si.

„Jasně, jdu s váma,“ zběžně se podívala na své poznámky z přednášky. Tři řádky textu – víc nepotřebovala. Zavřela ochranné pouzdro a iPad zasunula do červeného koženého batůžku.

Zilla si přisedla ke stolu svých kamarádek – byla ráda, že je v právnické menze relativně volno.

„Podle tvých šatů myslím, že aspoň deset...“ neudržela se Jitka.

„Šestnáct! A to ještě není léto,“ usmála se Zilla.

„To je snad rekord, ne?“ smála se Katka a dávala si pozor, aby si nepokapala blůzku rajskou polévkou.

„Leda jarní – počkej, až se pořádně oteplí, to teprve budou žně.“
Všechny holky se upřímně rozesmály.

Zilla se s nimi seznámila v prvním ročníku a hned si padly do oka. Často ji zvaly k sobě na kolej na studentské mejdany a ona jim zas půjčovala svoji garsonku, když si zrovna neměly kam přivést kluka. Vlastně i do menzy chodila hlavně kvůli nim, napadlo ji. Než se vrátila na školu a začala studovat, měla už docela hezké místo asistentky s nadprůměrným platem. Ze začátku pro ni bylo těžké opustit dobře rozjetou kariéru, ale nikdy toho nelitovala. Mezi mladšími studenty zapomínala, že už je jí pár let přes třicet. Někdy si dokonce připadala skoro jako jejich starší sestra, ale bylo jí s nimi dobře.

„Stavíš se večer?“ Katka dobojovala s polévkou a chystala se na la-sagně.

Už se nadechovala, že odpoví, ale Jitka byla rychlejší: „Neblbni, Zilla přeci dnes čeká *tu* návštěvu...“

„No jo, já zapomněla – pan tajemný,“ smála se Jitka, „kdy nám ho konečně ukážeš?“

Zilla trochu litovala, že jim o svém vztahu řekla, ale v té době si zkrátka nedokázala pomoci – chtěla se s někým podělit. Nejdřív měla trochu výčitky, že je ženatý, ale pak si zvykla. Chvilí to fungovalo, vídali se ale stále méně a ona věděla, že jejich vztah stejně nemá budoucnost.

„Jste blbý...“ snažila se situaci obrátit v žert, ale stejně jí to žralo.

Ucítila, jak se jí v batůžku rozvibroval telefon. „Ano?“ Vstala od stolu a popošla dál k oknu, kde byl klid a lepší signál.

„... já myslím, že je to on,“ sledovala Jitka po očku telefonující Zillu, která se mezitím pomalu vracela k jejich stolu.

„Tak to vypadá, že nic nebude ani z jednoho,“ sedala si Zilla zpět ke stolu, „budu muset strávit večer zase v práci.“

Podívala se na hodinky a pustila se rychle do jídla.

4

Slunce zacházelo za horizont, když soukromý tryskáč Dassault Falcon 7X dosedl na druhou přistávací ranvej Letiště Václava Havla.

Stroj lehce dobrzdil daleko před prahem ranveje a začal pojíždět k Terminálu 3, který byl určen pro soukromé lety.

Jediného pasažéra na palubě vzbudil spíš jiný zvuk motorů při brzdění než samotné hladké přistání.

Mladý muž byl po dlouhém letu rozlámaný. Celou cestu přes oceán seděl zkroucený v kožené sedačce, i když měl k dispozici pohodlný gauč.

Protáhl se a vyhlédl z okénka.

Stroj pomalu pokračoval v rolování, až zastavil u budovy terminálu. Tři proudové motory Pratt & Whitney utichly a dvířka se schůdky se otevřela.

Muž se zvedl ze sedadla, sebral ze země barevný háčkovaný batoh a vystoupil na letištní plochu. Nasál do plic chladivý podvečerní vzduch a vydal se k Terminálu 3.

Celník sedící za přepážkou si muže dlouze prohlížel, než promluvil.

Neholený obličej, dlouhé blond dredy stažené šátkem, vytahané kapsáče, batikované triko s nejasným symbolem míru a plážové boty.

„Robert Cox?“ snažil se celník získat čas.

Muž přikývl a usmál se.

Celník váhal, jestli ho víc znepokojuje mužův vzhled, to, že přišel pěšky přes letištní plochu, nebo že právě vystoupil ze soukromého tryskáče za čtyřicet milionů dolarů.

„Pane Coxi, víte, že procházet se po letištní ploše je zakázáno?“ pokusil se celník o otcovský tón a podíval se na muže přes kšilt policejní čepice.

„I'm really sorry,“ odpověděl muž, „nevěděl jsem.“

Fotografie muže na americkém pasu stejně jako jméno nahlášené v letovém plánu souhlasily. Proč si tedy dělat zbytečné problémy – za

chvíli mu končí směna. Celník našel prázdnou stránku v jinak hustě orazítkovaném pasu. Naposledy se muži podíval do obličeje a otiskl na stránku oválné razítko Letiště Václava Havla se symbolem Evropské unie a dnešním datem.

„Vítejte v Česku, pane Coxi.“

Muž poděkoval zářivě bílým úsměvem a vydal se za tichého pleskání plážových sandálů přes příletovou halu.

Venku se mezitím rozsvítily pouliční lampy. Před halou se muž rozhlédl a vydal se ke sto metrů vzdálené zastávce autobusu 119.

Celník za ním ještě dlouho hleděl.

5

Číšník před Pavla postavil druhé pivo a udělal čárku na lístku.

U Medvídků byl Pavel rád. S Viktorem sem chodili ještě před revolucí, kdy studovali gympl na Uhelném trhu. Tehdy se tu ovšem přes samý kouř skoro neviděli, točili tu patoky a pivo stálo dvě koruny. Dnes je hospoda U Medvídků spíš podnik pro cizince, s vlastním pivovarem a mnoha druhy piv, která stojí skoro dvacetkrát tolik než před sametovou revolucí. Prohlížel si jídelní lístek – pivní zmrzlina. Jeho děda, starý pivař, by ho zabil, kdyby na něco takového jen pomyslel...

Věděl, že nemá smysl, aby Viktorovi volal – přijde, jakmile bude moct.

Konečně, nemá to daleko.

Je ironií osudu, že se tu spolu vždycky fízlům z Bartolomějské smáli a dnes je Viktor jedním z nich. Ale stejně jako se vyvíjí hospoda, tak i nechvalně známá Kachlíkárna v Bartolomějské už dávno není sídlem StB, ale elitních útvarů pražské kriminálky.

„Promiň, nejsem pánem svého času,“ usedl Viktor udýchaně ke stolu a automaticky kývl na číšníka, „musel jsem ještě dokončit papíry.“

Na stole přistál půllitr, tukli si a Viktor si notně zavdal.

„To jsem potřeboval,“ otíral si pěnu z vousů.

Pavel věděl, že nesmí tlačit na pilu a musí nechat Viktora, aby si v klidu postěžoval. Na stále rostoucí byrokracii, která jim jen svazuje ruce. Na „procesní chybu“, za kterou se dnes mohla schovat jakákoli drobnost, díky níž dokázal šikovný advokát zneplatnit i naprosto klíčový důkaz obžaloby. Na vedení. Na dobu. Byl to takový jejich hospodský rituál.

Pavel se mimoděk podíval na hodinky.

„Potřebuješ to do zpráv, co?“ všiml si gesta samozřejmě Viktor.

„Co ti budu povídat – kdybych nebyl v průseru, tak to po tobě nechci,“ povzdychl si Pavel.

Viktor se rozhlédl. Spíše ze zvyku, než že by si myslel, že je někdo sleduje.

„Moc toho zatím není. Ten mrtvý se jmenuje William Sanders a je to Američan.“

„Takže myslíte, že ho někdo zabil?“ ucítil Pavel příležitost.

„Spíš ne, ale samozřejmě je to jedna z vyšetřovacích verzí,“ napil se Viktor. „Pitevní zprávu budu mít na stole až zítra.“

„Každopádně se dá vyloučit loupežné přepadení, protože měl u sebe docela dost peněz, doklady a rolexky, které jsi viděl už ráno. Osobně se přikláním spíš k nešťastné náhodě.“

To Pavla trochu zklamalo.

„Jak často se stane, že někdo spadne do výkopu tak blbě, že ho zalvalí zemina?“ zapochyboval nahlas.

„Jak často se stane, že na člověka spadne ze střechy led a zabije ho? A taky se to stává.“ Viktor se mu podíval do očí „Hele, vím, že jsi čekal trochu senzaci, ale víc nemůžu sloužit.“

Vzal jeden z pivních tácků ze stojánku a začal si s ním pohrávat.

„Nějakou fotku mi náhodou dát nemůžeš, co?“

„Podívej se na internet, ten chlap byl sekretářem amerického ministra zemědělství,“ dodal Viktor jen tak mimochodem a otočil se po pěkné servírce, která právě procházela kolem.

Pavlovi okamžitě v hlavě zasvítilo červené světlo. Co se právě dozvěděl, mohlo být terno. Měl výborný cit pro reportáž. Představivost a fantazie bylo přesně to, co Viktorovi chybělo. Byl skvělý detektiv s analytickým myšlením, ale podle Pavla moc přízemní.

Viktor dopil. „Budu muset jít – dám ti vědět zítra s tou pitvou.“

„Jasně, díky – dneska je to na mě,“ odpověděl Pavel zamýšleně a Viktor věděl, že už sprádá konspirační teorie a připravuje si text reportáže.

Zvedl se a odcházel: „Mimochodem, na případ je embargo, ale to ti asi nemusím připomínat...“

Pavel se za ním zamýšleně díval a na tváři se mu rozléval úsměv.

Musí rychle stihnout Jirku a alespoň nahrubo to stříhnout ještě před redakční radou.

6

Záběr ranní sychravé ulice. Na mokré dlažbě se lesknou odrazy policejních a požárních majáček. Skupinka hasičů pracuje za policejní páskou.

Detail velitele hasičů. ... práce postupují pomalu. Abychom tělo nepoškodili, nemůžeme použít žádnou těžkou techniku. Hlína je těžká a mazlavá.“

Záběr zkroucené a zabahněné ruky v obleku trčící ze sutě, hlíny a kamení. Prostřihy pracujících hasičů a policistů. Tělo přikrývané černou plachtou a odnášené do pohřebního vozu.

Střih. Později dotočený odpolední záběr – Pavel stojící před policejní páskou s mikrofonem v ruce. Místo je nyní odpoledne již opuštěné.

„Jako jedině televizi se nám podařilo zjistit, že mrtvý je ve skutečnosti americký občan.“

Na pravé straně obrazu se objevuje oficiální fotografie stažená z internetu. Obraz postaršího muže v obleku před americkou vlajkou kontrastuje se zkroucenou a špinavou rukou v bahně.

„William Sanders – sekretář ministra zemědělství Spojených států amerických. Další podrobnosti případu pro vás zjišťujeme a budeme vás brzy informovat.“

„Pavel Černý – Vaše televize“

Pavel stiskl pauzu přehrávání na avidové střižně a obraz na monitoru se zastavil.

„Ještě to bude chtít trochu učesat...“ dodal skromně, ale věděl, že zabodoval.

V místnosti bylo absolutní ticho; všichni čekali na první reakci šéfa zpravodajství, který seděl rozvaleně ve svém otočném manažerském křesle.

„Sakra, Pavle, to je slušný! To by konečně mohl být příběh,“ narovnal se šéfredaktor v křesle a opřel se o stůl. „Myslel jsem, že je na to informační embargo a jeho totožnost se zatím nepotvrdila...“

„Je to sichr, ta je kovaná, Kamile, mám to z hodně spolehlivého zdroje...“ podíval se mu Pavel zpráma do očí, „nikdo jiný to nemá.“

Kamil si ho prohlížel a rychle uvažoval. „Tak jo. Co na to právní?“ Otočil se na vedle sedící postarší ženu.

„Budeme se muset připravit. Určitě bude volat náměstek ředitele policie a někdo z amerického velvyslanectví. Myslím, že se jim to nebude vůbec líbit...“

Teď se láme chleba, pomyslel si Pavel, který cítil šanci. „Dám za to ruku do ohně, viděl jsem kopii jeho pasu...“ podíval se Kamilovi zpráma do očí.

„To už je naše práce štvát úřady – každopádně na právním máte pohotovost.“

Pavel Kamila dobře znal a věděl, že už má vyhráno. Byl jako starý pes, který zavětril kost. Teď už se zakousl a nepustí. Cítil ale, že Kamil ještě o něčem přemýšlí.

„Rozhodně si ale myslím, že to není na repku...“ podíval se lišácky na Pavla, „řekl bych, že by si to zasloužilo živák a trochu to rozmáznout.“

Pavel tušil, že materiál je dobrý, ale tohle popravdě nečekal – živá reportáž v hlavních zprávách by mohl být skutečně důstojný come-back. Něco, co by ho mohlo znovu vysadit do sedla.

„Sežeň si nějakého hosta. S vyjádřením americké ambasády na kameru asi počítat nemůžeme...“ Kamil byl ve svém živlu.

„Třeba nějakýho odborníka na důlní závaly,“ ozval se jeden z mladších reportérů.

„No hlavně mi před kameru netahejte nějakého Ostraváka – *bo by z toho mohla být taka fajna fraška,*“ zaimitoval typicky ostravskou mluvu ze svého rodného kraje. Přítomní se vtipu zasmáli – věděli, že šéf má teď dobrou náladu. Atmosféra v místnosti se uvolnila.

Pracovní diskuze se plynule rozproudila a redaktoři a editoři dávali každodenní instrukce moderátorské dvojici k chystaným hlavním zprávám.

Kamil se narovnal v křesle. „Myslím, že z toho uděláme pěkný tři až čtyři minuty,“ podíval se na mladší reportéry na konci stolu, „dneska to bude na konci bez zvířátka.“ Tleskl, aby na sebe upozornil. „Díky všem a do práce!“

Reportéři a editoři se začali zvedat od dlouhého stolu.

„Pavle, dobrá práce!“ zavolal za ním ještě šéf.

Zilla, která seděla vedle vedoucí právního oddělení a dělala si do iPadu poznámky, tušila, že ji večer skutečně bude čekat práce.

7

Starý muž ve skvěle padnoucím hnědém tvídovém saku s malou zlatou americkou vlaječkou v klopě seděl v prostorné hale jednoho ze svých letních domů na břehu řeky Hudson ve státě New York. Jarní slunce pronikalo velkými viktoriánskými okny a ozařovalo stolec, na kterém ležela velká krabice s brouky.

Přes svůj věk, který byl více než požehnaný, se těšil perfektnímu zdraví. Ve sto letech byl stále aktivní a spravoval rodinné impérium. Pokud se to tak dalo nazvat, protože majetek jeho rodiny byl už tak ohromný a neuchopitelný, že žil svým vlastním životem. Řekněme tedy, že se alespoň snažil mít hrubý přehled o svém jmění a vlivu.

Jeho jméno se nikdy neobjevovalo na příčkách časopisu Forbes, který každoročně zveřejňuje seznamy nejbohatších lidí světa. Tito lidé byli jen „pěšáci“ a jejich jmění, byť v řádech desítek miliard dolarů, bylo jen zrním pro masu. Stejně jako nebyla v seznamech Forbesu nikdy uváděna anglická královna, nefiguroval zde ani nikdo z jeho rodiny, ani nikdo z těch několika dalších lidí a rodin, kteří byli *skutečně bohatí*.

Jednou četl na internetu v nějaké diskuzi reakci, že kdyby on – David Richfield – měl tolik peněz jako Bill Gates nebo Warren Buffett, tak by skočil z okna. To se mu moc líbilo.

Novináři se ho na jeho skvělou kondici často dotazovali, zvláště po jedné z jeho posledních transplantací srdce. Po třetí transplantaci je přestal počítat.

„Pokaždé, když dostanu nové srdce, je to jako vdechnutí nového života, který se prožene celým mým tělem. Cítím se znovu mladý a plný sil.“

Životospráva je hezká věc, ale když vám přestane fungovat pumpa, jsou vám ovesné vločky prostě na prd, pousmál se.

Měl rád údolí řeky Hudson a tamní jarní probouzející se přírodu. Vůně kvetoucích rostlin, staleté duby, majestátní borovice a svěží břízy.

David Richfield začínal být každý rok touto dobou trochu nervózní. V jeho věku už ho dokázalo rozhodit jen máloco, ale na jednu událost se každý rok těšil – na *Konferenci*. Byla to stálice v jeho životě, které zasvětil spoustu času a velkou část své celoživotní práce. V mládí se vždy pořádání *Konference* aktivně účastnil, ale dnes už byl jen hostem a čestným poradcem – váženým a respektovaným.

V sedmdesátých letech se po interních sporech uvnitř organizace *Konference* stáhl mírně do pozadí a věnoval se její odnoži – *Trilaterární*

komisi. Vždy věděl, že v japonské ekonomice je potenciál a že i její představitelé by měli být na *Konferenci* přizváni, aby se účastnili světového dění. Byl si vědom síly největších světových bank, které sídlily právě v Japonsku. Doba se ale změnila a dnes už z prvních pěti největších bank patřily čtyři Číně, a to nebylo dobré...

Tento rok se měla *Konference* konat v luxusním hotelu Interlpen v Tyrolských Alpách. Na *Konferenci* byl už více než šedesátkrát a ještě nikdy nevynechal. David byl patrně nejdéle působícím aktivním členem – některé roky byly klidnější, jiné bouřlivé. Za ta léta dokázal bezpečně poznat, když bylo něco ve vzduchu. Byly to zvláštní drobnosti, na které měl vypěstovaný téměř šestý smysl. Dokázal číst tam, kde nebylo písmo, a přikládat váhu drobnostem, které jiným nedávaly smysl. Ten cit ho nikdy nezklamal. Cítil to před válkou ve Vietnamu i před invazí v Iráku, když o ní rok před invazí samotnou mluvili jako o možném „řešení“. Když jste tak dlouho u kormidla, vycítíte i malé vlnky, které šplouchají o loď a mohou přinést ohromnou bouři. A právě to ho teď tížilo.

8

Martin byl concierge. Dobrý concierge – a byl na to patřičně hrdý.

Dát dítě studovat na hotelovku byla za totality jistota. Po revoluci vyrostly desítky soukromých škol hotelového managementu a byl o ně ohromný zájem, než je vystřídal modernější ekonomky. Pro Martina byla škola nejdřív zašívárna, ale pak v hotelnictví našel zalíbení. Jako Hrabalův Dítě se z malého poslíčka vypracoval na recepčního luxusního hotelu.

Concierge ale nebyl recepční, i když to Martin v zájmu urychlení komunikace často v Čechách jako své povolání uváděl. S tímto termínem se poprvé setkal v Americe a neexistovalo pro něj české slovo.

Líbil se mu ten závan tajemství – byl něco jako filmový produkční, ředitel hotelu v *Pretty Woman* a osobní tajemník pro hotelové hosty v jedné osobě. Dělal mu dobře zařizovat drobnosti milionářů i vrtochy filmových hvězd. Co bylo ale nejdůležitější: bavilo ho to a našel v tom sebe sama.

Skvělý sestřih, dobře padnoucí tmavá livrej a nezaměnitelný odznak se dvěma zlatými zkříženými klíči na klopě – *Les Clefs d'Or*, mezinárodní znak concierge.

Nyní stál za tmavým recepčním pultem určeným pro concierge hotelu *Four Seasons* u Karlova mostu a telefonoval.

„... ano, apartmá s výhledem na Vltavu je pro vás zařízené,“ ukládal Martin informace do hotelového počítače pomocí dotykového monitoru zapuštěného v recepčním pultu.

Další chvíli naslouchal muži na druhé straně aparátu a jeho výraz se drobně proměňoval. Profesionální úslužnost pomalu přecházela v údiv a zvědavost. U obyčejného člověka by se už dostavila nedůvěra, která by se měnila ve shovívavost, již mívají lidé s podivíny a blázny. Martin byl ale zvyklý. Bonita klienta hranici podivínství značně posouvala.

„... samozřejmě jsme schopni takovou věc zařídit...“ odmlčel se Martin profesionálně, „ale abych tak řekl, je to trochu neobvyklé...“

Cizinec na druhé straně porozuměl. Martin se opět zaposlouchal do jeho hlasu.

„... ano, to by věc značně usnadnilo, kdybychom mohli použít informace z vaší kreditní karty řekněme... jako depozit.“

Bylo to vždy jako tancování mezi kapkami deště – mezi velice drahými kapkami deště. Odhadnout klienta byl základ jeho práce, ale po telefonu to bylo značně obtížné.

„Ano...“ zadával číslo platební karty do počítače, „... datum expirace karty... květen 2020... děkuji.“

Martin naslouchal a jeho výraz opět prošel proměnou, když vyfukával do hotelového systému *Opera* částku zálohy, kterou mu klient sdělil.

„... ano, myslím, že to bude pro tuto chvíli dostatečná částka.“ Snažil se nedat najevo překvapení nad výší zálohy, kterou klient sám nabídl.

Muž na druhé straně přístroje ale věděl, že zkouškou prošel a nyní mu concierge bude věnovat plnou pozornost. A přesně to potřeboval.

Martin chvíli hleděl na zelený nápis TRANSACTION VERIFIED, který se na monitoru objevil. „Děkuji, transakce proběhla v pořádku – poslouchám vás,“ vydechl trochu s úlevou a zavřel hotelový rezervační systém.

Přešlápl na druhou nohu, telefon si chytil ramenem a sklonil se nad svým poznámkovým blokem v kožených deskách. Kombinace pera Parker řady Premier a černého luxusního zápisníku mu vždy přišla vhodnější než tablet.

„... tedy k vašemu požadavku.“

Muž mluvil a Martin si dělal drobným písmem poznámky.

„... bojím se ale, že *herečku* nebudeme schopni zajistit.“

To bylo jedno z pravidel luxusních hotelů – drogy a společnosti nezajišťovali. Ne, že by to nebylo lukrativní nebo to klienti nevyžadovali, ba naopak, ale rizika s tím spojená se dlouhodobě hotelu nevyplácela. Concierge za své kontakty stoprocentně odpovídal a v tomto „oboru“ to bylo trochu nejisté. Už se nadechoval a chystal se klientovi doporučit stránku padesát devět v průvodci Prahou, což bylo standardní doporučení v tomto směru.

Muž na druhé straně aparátu však postřehl, jak concierge dává nepatrný důraz na slovo *herečka*, a proto ho předešel.

Martin poslouchal a jeho výraz se znovu mírně proměnil.

„Omlouvám se, už vám rozumím...“

Dobrého concierge by nemělo nic překvapit – setkal se již s množstvím požadavků, včetně kompletní výměny barvy závěsů, ručníků a přehozů v apartmá pro bohatou klientku. Proto se snažil působit profesionálně, i když ho požadavek trochu překvapil.

„... a zhruba stáří?“

Při odpovědi Martin lehce nadzvedl obočí, protože hlas muže mu připadal mladý...

Vše si po sobě znovu pročítal a kontroloval požadavky cizince.

„... dobře, vše mám zapsáno. Budete si přát ještě něco zařídit?“ usmál se do telefonu. „Děkuji, v tom případě mi bylo potěšením a budeme se těšit na vaši návštěvu.“

Martin položil zamyšleně sluchátko a podíval se na popsanou stránku bloku. Čeká ho hodně práce a telefonátů.

Concierge je vždy tak dobrý, jak dobré jsou jeho kontakty. A Martinovy kontakty byly za roky práce v hotelu výborné.

Nemohl ale přestat myslet na to, co mu host v telefonu řekl, když se loučil – pokud vše zařídí dobře, nebudou se muset ani vidět...

9

Pavel dorazil se štábem a malým přenosovým vozem na Karlovo náměstí jen deset minut před plánovaným vysíláním.

Vystoupil z přenosového SNG vozu s velkým logem televize a vydal se k opuštěnému výkopu. Faustův dům stál v samém rohu náměstí. Prostor byl osvětlen jen pouličními lampami a ta nad zasypanou jámou byla zrovna jako na potvoru rozbitá. Skvělé, takže scénu bude potřeba trochu přisvítit, ale s tím si už Jirka a kluci poradí, pomyslel si.

Technici začali rychle na střeše dodávky Mercedes Sprinter připravovat parabolu pro přenos.

„Dobrý den, pane Černý.“

Pavel se otočil na drobného staršího mužička s kudrnatými šedivými vlasy a v prošívané modré bundě, kterého nebyl hned schopen zařadit.

„Dobrý den...“ nasadil Pavel univerzální úsměv pro neznámé lidi.

„Přišel jsem dřív, přesně jak po mně chtěli,“ podával mu muž ruku. „Konvička – váš expert. Už jsem se bál, že si ze mě někdo vystřelil a vůbec nedorazíte.“ Nervózně se zasmál.

„Á, dobrý den, pane Konvičko, skvělé, že jste tady.“ Pavel roztěkaně přijal nabízenou ruku a rozhlížel se po staveništi. Po zasypaném muži samozřejmě nikde ani památky. Výkop vypadal opuštěně. Pavel zahlédl zmuchlanou latexovou rukavici, kterou tu patrně zapomněli policejní technici.

„Za pět minut pojedeme!“ zavolal technik z přenosového vozu.

Pavel si prohlížel místo a uvažoval, kde bude nejlepší stát. „Jirko, uděláme to tady. Hoď na nás dva štychy pětikilem!“ zavolal k přenosovému vozu.

„Takže, já bych začal a pak vám předám slovo a vy řeknete něco o těch důlních závalech.“

„Já ale o důlních závalech nic nevím...“ podíval se mužiček nesměle na Pavla.

Teprve nyní mu Pavel věnoval plnou pozornost. „Teď vám úplně nerozumím, pane Konvičko. Copak vy nejste expert na důlní závaly?“

„Já se zabývám lavinami...“ hleděl smutně mužiček na Pavla, „omlouvám se.“

To je tak, když si člověk nezařídí věci sám a nechá to na televizní produkční, pomyslel si Pavel podrážděně.

„Tady, Pavle,“ přitočil se k nim rychle zvukař a podával mu bezdrátový mikrofon, „vezmeme to mikrákem, za chvíli musíme jet a porty vám nestihnu dát.“

Pavlův mozek pracoval na plné obrátky.

„Ale zavalení hlinou je vlastně velice podobné jako zavalení těžkým sněhem,“ pokoušel se pan Konvička pomoci.

V tu chvíli se rozsvítila silná světla a na chvíli je oba oslepila.

„Tohle mi sakra nedělejte! Víte, že pak nic nevidím,“ rozčiloval se Pavel.

„Dobrý, kluci, takhle to bude prima,“ zamával Jirka s kamerou na rameni technikům, kteří rozsvítili reflektory.

„Nevadí, pane Konvičko, to bude v pohodě...“ usmál se Pavel unaveně na muže a usilovně mrkal oslepenýma očima.

„Připravte se,“ zavolal z přenosového vozu jeden z techniků, „pojedeme za 3, 2, 1...“

Pavel si ještě v automatickém gestu upravil kravatu a odkašlal si.

10

Moderátorská dvojice televizního zpravodajství sedící ve studiu. Detail moderátora.

„Jak moc nebezpečná může být procházka noční Prahou, tak o tom se přesvědčil dnes v noci jeden cizinec.“

„Jako jediná televize vám přinášíme podrobnosti a exkluzivní informace o jeho totožnosti,“ dodává kolegyně moderátorka s naučeným důrazem.

„Na místě neštěstí je už kolega Pavel Černý.“

Obraz se rozděluje a na pravé straně obrazovky ve výřezu vidíme osvětlený výkop před Faustovým domem. Pavel stojí před kamerou a hledí na diváky. U ucha si přidržuje sluchátko pro komunikaci se studiem.

„Dobrý večer, Pavle.“

„Dobrý večer do studia,“ ujímá se Pavel slova, „ano, mohu potvrdit, že právě takovýto výmol,“ ukazuje gestem za sebe, „způsobil včera v nočních hodinách smrt člověka.“

Obraz Pavla se z výřezu zvětšuje na celou obrazovku.

„Nyní je tu klid, pojďme se ale společně podívat, jak to tu vypadalo v ranních hodinách, kdy probíhalo vyšetřování a my jako jediní byli u toho.“

Pavla střídají záběry, které natočil ráno s kameramanem Jirkou.

Blikající světla majáčeků policejních aut, hasič hovořící o vyprošťování mrtvého, detaily vyhrabávaného těla. Detail zahozené latexové rukavice. Ruka s luxusními hodinkami trčící z rozbahněné zeminy.

Znovu stříh na velký detail Pavla.

„Jako jediné televizi se nám podařilo zjistit totožnost zasypaného muže.“ Pavel udělá dramatickou pauzu a na obrazovce se vedle jeho tváře objevuje fotografie stažená z internetu. „Podle našich informací se jedná o amerického občana,“ další dramatická pauza, „Williamu Sanderse – sekretáře Ministerstva zemědělství Spojených států amerických.“

Obraz se opět rozděluje a vidíme i tvář moderátorky ve studiu.

„Jak je možné, Pavle, že se cizinec ocitl ve výkopu a že byl zavalen?“

„Jakým způsobem k této tragické události došlo a co jí přesně předcházelo, na to zatím odpovědět neumíme,“ natahuje Pavel uměle čas reportáže, „protože vyšetřování stále pokračuje.“

Výřez obrazu Pavla se opět zvětšuje na celou plochu obrazovky.

„Ovšem přiblížit divákovi, co se s takovým tělem děje pod nánosy zeminy, může můj host,“ kamera odjíždí a do záběru se dostává drobný muž v modré prošíváné bundě, „pan docent Konvička, který je odborníkem na závaly.“

„Pane profesore, řekněte nám prosím, co se děje s lidským tělem, které je zavaleno tunami těžké zeminy?“ otáčí se Pavel na nervózního hosta, který si bezděky škrábe nehtem palce ukazovák.

„Ehm..., takové tělo, které je zasypáno sněhem – nebo zeminou,“ podívá se pan Konvička na Pavla, který ho pobízí pokyvováním hlavy, „je vystaveno enormním tlakům, díky čemuž dochází velice rychle k asfyxii. Tedy k znemožnění dýchacích pohybů tlakem na hrudník nebo na břicho.“

„Tedy člověk se pod nánosem hlíny udusí?“ pobízí Pavel vědce k dalšímu rozboru.

„Ano, fakticky dochází k hypoxii, kdy se na udušení podílí zabránění dýchacích pohybů. Dochází k zhoršení návratu žilní krve k srdci. Je tedy porušena činnost srdce jako pumpy. Když k srdci krev nepřichází, tak ono ji nemůže vypuzovat do celého těla a nastává zmodrání obličeje. Zde se pak jedná o takzvaný syndrom modré masky. K tomuto dochází například v případě přímáčknutí chodce ke zdi, takzvaným ušlapáním

panikou davu, pádem těžkého předmětu na tělo, lavinou, nebo třeba jako zde zasypáním.“

Pavel si bere mikrofon.

„Když se rozhlédnete po výkopu nyní, pane docente, mnoho hodin po tragédii, lze si představit, co mohlo samotný sesuv způsobit?“

Staříčkový vědec se na moment zamyslí.

„Co způsobilo samotný zával, lze nyní jen těžko odhadnout, ale aby se obecně masa zeminy dala do pohybu, je zapotřebí nějaký impulz. Ať už erozivní, podnební, nebo třeba lidský.“

„Lidský impulz? Takže se domníváte, že nemuselo jít o nehodu...?“
chytá se Pavel okamžitě hozené rukavice.

„To by byla samozřejmě čirá spekulace, opravdu to bez důkladného šetření a rozboru půdy nelze potvrdit ani vyvrátit...“

„Děkujeme, pane doktore, za tyto vyčerpávající a částečně i znepokojivé odpovědi,“ kamera opět pomalu najíždí z celku na detail Pavla.

„O dalším průběhu celé kauzy vás budeme samozřejmě informovat ihned, jakmile pro vás získáme další exkluzivní informace. Děkujeme a přepojujeme zpět do studia.“

„To byl náš reportér Pavel Černý s exkluzivními zprávami...“

Robert Cox zavřel ultralehký notebook Macbook Air, na kterém celé internetové vysílání opatřené anglickými titulky sledoval. Nemluvil česky, ale samotného ho překvapilo, kolik si z češtiny dokázal vybavit, když ji znovu slyšel. Jeho matka emigrovala z Čech v osmašedesátém a v dětství na něho rodným jazykem často mluvila. To bylo ale dávno a žádné jiné vazby ho k téhle malé zemičce nepoutaly.

Zadíval se na odlesky světél lodí plujících po Vltavě a na Karlův most. Byl tu oproti Americe takový klid! Seděl na venkovní zahrádce restaurace Sovovy mlýny, přímo na náplavce Vltavy. Stoly byly opatřeny přenosnými plynovými ohříváči, takže posezení bylo i přes chladný jarní večer příjemné. Slyšel hodně o českém pivu a musel říct, že pověsti nepřeháněly.

Kývl na číšníka, aby mu přinesl další.

Navštívil na svých cestách řadu zemí. Některé se mu líbily, některé ho nechaly naprosto lhostejným a chladným, některé dokonce po prvních minutách nesnášel. Česko bylo jiné – nevěděl ještě jak, ale určitě ho vzrušovalo. Byl tu chvíli a cítil, že je plné protikladů a zvláštního tajemna.

Pivo tu bylo bezkonkurenčně nejlepší na světě, a přesto patřilo vůbec k těm nejlevnějším, s kterými se v jakékoli jiné zemi setkal. Bylo ještě levnější než cola, nebo dokonce voda s bublinkami. Studoval zběžně novodobou českou historii. Poválečná léta, nástup komunismu a vykonstruované procesy padesátých let, ruskou okupaci v šedesátém osmém, a přesto nechápal, jak je možné, že v zemi, která si tímhle vším prošla, mají komunisté ve volbách stále stabilní patnáctiprocentní voličskou podporu. Připadalo mu to stejné, jako kdyby v Německu po válce lidé volili NSDAP, kdyby ji nezakázali, a nikomu by to nepřišlo divné. Česko byl pro něho skvělý materiál.

Robert zatím téhle malé zemičce nerozuměl. Byla jako neobjevená panenská příroda – jako nedobytná pevnost – a on stál před jejími branami. Byl spokojený s tím, co právě viděl v televizi. Práce s lidmi byl jeho život. Dobře je odhadovat a motivovat. To byla jeho práce a on jí skvěle rozuměl.

A právě taková práce ho teď čekala. Z kapsy vytáhl otlučený model jednoho z posledních typů iPhone, vytočil místní pražské číslo a pohodlně se opřel do ratanového křesílka. Věděl, že telefonát bude delší.

11

„Tak hotovka,“ Jirka sundal kameru z ramene. „Můžete to vypnout, chlapi, balíme a jedeme!“ křikl na techniky přenosového vozu.